

God as King:

Engaging a Subversive Metaphor

R. Elie Kaunfer – kaunfer@hadar.org

Rabbi Jonathan D. Levine Memorial High Holiday Lecture 5785/2025

“I would like to pray, but to whom – some God of the Sunday school classroom, some provincial king whose prerogatives and rites remain unclear?” – John Cheever (Journals of John Cheever, p. 277)

Part 1 – God as King in the Bible and Liturgy

YHVH is king forever and ever. - Psalm 10:16	תהלים פרק י' פסוק טז (טז) יְקוֹן מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד
YHVH rules as king, let the land rejoice. - Psalm 97:1	תהלים פרק צז פסוק א (א) יְקוֹן מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ
1) I extol you, my God, the king. And I bless Your name forever and ever... 11) The glory of Your kingship they say, and of Your might they speak. 12) To make known to humanity His mighty acts, and the majestic glory of His kingship. 13) Your kingship is a kingship for the ages, and Your dominion is for each and every generation. - Psalm 145	תהלים פרק קמה (א) תְהִלָּה לְדָוִד אֲרֻמֶּמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶבְרָכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ... (יא) כְבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאֱמָרוּ וְגִבּוֹרֶתְךָ יִדְבְּרוּ: (יב) לְהוֹדִיעַ לְבִנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתְךָ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: (יג) מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל-עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל-דָּוָר וְדָוָר:
R. Yohanan said: Any blessing without “kingship” is not a blessing.	תלמוד בבלי מסכת ברכות דף מ עמוד ב ורבי יוחנן אמר: כל ברכה שאין בה מלכות - אינה ברכה.
Hear O Israel, YHVH our God YHVH is One Blessed be the name of His glorious kingdom forever and ever.	שמע ישראל יי אלוהינו יי אחד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד
R. Yehoshua ben Korha said: Why does the paragraph of Shema precede the paragraph of “If you listen”? So that you will first accept the yoke of the kingdom of heaven, and only afterwards accept the yoke of the commandments. - Mishnah Berakhot 2:2	משנה מסכת ברכות פרק ב משנה ב א"ר יהושע בן קרחה למה קדמה שמע לוויה אם שמע אלא כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה ואחר כך יקבל עליו עול מצות

Part 2 – We Are Always Subjects to Someone

“...to be Mine” (Lev. 20:26) We find they distance from sin and instead accept the kingship of heaven. - Sifra Parasha 4 Perek 9:12, p. 93d	ספרא קדושים פרשה ד פרק ט אות יב "להיות לי" נמצא פורש מן העבירה ומקבל עליו מלכות שמים
When the people who look at the faces of the litigants (= preferential treatment before the law) multiplied, the law “you shall not show favor to the faces (= preferential treatment)” was cancelled, and “You shall not fear the face of anyone” stopped (Deut 1:17) They removed from them the yoke of heaven and subjected themselves to the yoke of the kingdom of flesh and blood - T Sotah 14:4	תוספתא מסכת סוטה (ליברמן) פרק יד הלכה ד הלכה ד משרבו רואין לפנים בטל "לא תכירו פנים במשפט" ופסק "לא תגורו מפני איש" ופרקו מהן עול שמים והמליכו עליהם עול בשר ודם.
“His master shall pierce his ear with a piercer” (Ex. 21:6). What is the difference between the ear to pierce vs. any other limb? Because he heard at Mt. Sinai “for Israel are slaves to Me” (Lev. 25:55), and he removed the yoke of heaven and subjected himself to the yoke of the kingdom of flesh and blood. Therefore the verse said: bring the ear and pierce it, for it didn’t keep what it heard. - T Bava Kamma 7:5	תוספתא מסכת בבא קמא (ליברמן) פרק ז הלכה ה "ורצע אדניו את אזנו במרצע" וכי מה נשתנה אذن לרצע מכל איברין לפי ששמעה מהר סיני כי לי בני ישראל עבדים ופרק ממנו עול שמים והמליך עליו עול בשר ודם לפיכך אמ' הכת' תבוא אذن ותרצע שלא שמרה מה ששמעה.
Since You judge the world guilty or innocent, they will know and understand that You made them and created them, for if You did not judge them, they would say: God has left the land and there is no judge – everything happens by chance. - Abudraham, Rosh Hashannah	ספר אבודרהם סדר תפלת ראש השנה וידע כל פעול כי אתה פעלתו ע"ש (משלי טז, ד) כל פעל ה' למענהו. ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ע"ש (ישעיה מג, כא) עם זו יצרת לי. והטעם כיון שאתה דן את הארץ לחובה ולזכות ידעו ויבינו העולם כי פעלתם ויצרתם שאם לא היית דן אותם היו או' עזב ה' את הארץ ואין שופט אבל במקרה בא הכל.
Immediately, God consulted with Torah, whose name is “wisdom”, when (considering) creating the world. She [Torah] responded and said: Master of all the world: If there is no army for a king, and no camp for a king, over what is he king? If there is no nation to praise the king, where is the honor of the king? - Pirkei DeRebbe Eliezer 3	פרקי דרבי אליעזר (היגר) - "חורב" פרק ג מיד נתייעץ הב"ה בתורה ששמה תושיה לבראות עולם, השיבה ואמרה לו רבון כל העולם אם אין צבא למלך ואם אין מחנה למלך על מה הוא מולך, אם אין עם לקלס למלך אי זה הוא כבודו של מלך?

Part 3 – God’s Kingship Starts with Israel

“YHVH is our God” – why does it say this? It already says “YHVH is One”! The meaning of “our God” is that God applied God’s name to us more. - Sifre Devarim 41, p. 53	ספרי דברים פרשת ואתחנן 41 עמוד 53 ה' אלהינו, למה נאמר והלא כבר נאמר ה' אחד, מה תלמוד לומר אלהינו עלינו החל שמו ביותר
R. Shimon bar Yohai said: The Holy Blessed One said to Israel: I am God for all of those who live in the world, but I have connected My name to you. - Shemot Rabbah 29:4	שמות רבה (וילנא) פרשה כט סימן ד (פרשת יתרו) א"ר שמעון בן יוחאי אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל אלוה אני על כל באי עולם, אבל לא יחדתי שמי אלא עליכם

Part 4 – The Ultimate Vision is for God to be King Over All

Let the heavens be happy and the land rejoice, and the nations will say: YHVH is King! - I Chronicles 16:31 Let it be said in the nations: YHVH is king! - Psalm 96:10	דברי הימים א פרק טז פסוק לא (לא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגְלַת הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בְּגוֹיִם יִקְוֶה מֶלֶךְ: תהלים פרק צו פסוק י (י) אֲמָרוּ בְּגוֹיִם יִקְוֶה מֶלֶךְ
“YHVH is our God” – for us. “YHVH is One” – for all people in the world. “YHVH is our God” – in this world. “YHVH is One” – in the world to come. And thus it says: “YHVH will be king over all the land – on that day, YHVH will be One and His name One” (Zech 14:9) - Sifre Devarim #31	ספרי דברים פרשת ואתחנן דבר אחר ה' אלהינו עלינו ה' אחד על כל באי העולם, ה' אלהינו בעולם הזה ה' אחד לעולם הבא וכן הוא אומר +זכריה יד ט+ והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד
May His great name be magnified and sanctified... and may He rule His kingdom - Kaddish	יתגדל ויתקדש שמה רבא ... וימליך מלכותה
Thus will I manifest My greatness and My holiness, and make Myself known in the sight of many nations. And they shall know that I am the Lord. - Ezekiel 38:23	יחזקאל פרק לח: כג והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יְקֹוֹק: ס

Part 5 - This is What We Pray for on Rosh Hashannah

May You, YHVH, alone rule over all Your creations - High Holiday Amidah (3rd blessing)	סדר ראש השנה ותמלוק אתה יי לבדך על כל מעשיך
Be king over the entire world in Your glory...And let all who have breath in their nostrils declare: 'The Lord, God of Israel, is King, and His kingship rules over all. - Rosh Hashannah Amidah (4th blessing)	סדר ראש השנה מלוק על כל העולם כלו בכבודך. ...ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.
May all flesh call You by name, all the evil ones of the land will turn to You... And may they accept the yoke of Your kingdom, and may You rule over them speedily forever. - Alenu (Intro to Malchuyot on RH)	וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ... ויקבלו כולם עול מלכותך ותמלוק עליהם מהרה לעולם ועד
May all come to serve You, and bless and bow before You, and may those in far away lands tell of Your righteousness... May those in far away lands celebrate Your kingship, May they accept the yoke of Your kingship on them...and may they give You a crown of kingship. - High Holiday Amidah poem	ויאתיו כל לעובדיך, ויברכו ויכרעו לפניך, ויגידו באיים צדקיך ...ויצהלו איים במלכך, ויקבלו עול מלכותך עליהם ...ויתנו לך כתר מלוכה,

Part 6 – What Kind of King is God?

"Who has mercy on all / gives food to all"... "His mercy is thin / his attributes are diminished" - Melekh Elyon Poem, Goldschmidt Mahzor, pp. 107-8	מלך עליון עמוד 107-108 המרחם על כל / ונותן מחיה לכל... רחמיו שחותים / מדותיו פחותים
"For what God is there in heaven or earth who can do according to Your works and according to Your mighty acts?" (Deut 3:24) You do not resemble a king of flesh and blood, who has advisors and councilors who object when he wants to show lovingkindness and overcome his attribute (of strict justice). But You – no one objects to You if you pardon me – cancel Your decree. - Rashi to Deut 3:24	רש"י דברים פרק ג פסוק כד (פרשת ואתחנן) אשר מי אל וגו' - אינך דומה למלך בשר ודם, שיש לו יועצין וסנקטדרין הממחין בידו כשרוצה לעשות חסד ולעבור על מדותיו, אתה אין מי ימחה בידך אם תמחול לי נתבטל גזירתך.

Another interpretation: For the leader (la-menatzeah): For the one who is defeated (menutzah) by His creations. A flesh and blood king: If you defeat him, he is angry. But God (is not so): Defeat him and He is happy, as it says: Therefore He said that He would destroy them, had not Moses His chosen stood before Him in the breach (Psalms 106:23) - Midrash on Psalms 4	מדרש תהלים (בובר) מזמור ד"ה [ו] דבר אחר דבר אחר למנצח, למי שהוא מנוצח מבריותיו, מלך בשר ודם אם מנצחין אותו כועס, אבל הקב"ה מנצחין אותו והוא שמח, שנאמר ויאמר להשמידם לולי משה בחירו (תהלים קו כג).
A king of flesh and blood: If a person has a burn on him, or if a poor person asks after his welfare, it is a degradation to him, and he does not respond. But God is not so. All are accepted by him, and He says: Praise me! It is good before Me. As it says: "It is good to sing to our God." (Psalms 147:1) - Midrash on Psalms 147:2	מדרש תהלים (בובר) מזמור קמז ד"ה [ב] ד"ה כ' מלך ב"ו אם יחיה /יהיה/ אדם גדול והיה בידו מכה, אם ישאל עני בשלמו, גנאי הוא לו ואינו משיבו, אבל הקב"ה אינו כן הכל מקובל לו והוא אומר קלוסוני, והוא טוב לפני, שנאמר כי טוב זמרה אלהינו וגו'.
I will see Your face in righteousness. (Ps. 17:15) Rabbi Dostai bar Yannai said: Come see how God is not like flesh and blood. Flesh and blood: if you bring a gift to the king, it is in doubt whether he will receive it or not. And even if he receives it, it is in doubt whether you will see the face of the king or not. And even if you see the face of the king, it is in doubt whether or not he will do your will. But God is not so: A person gives a coin to the poor, he merits to see the face of the Shekhinah, as it says: I will see Your face in righteousness; I shall be satisfied, when I wake, with Your likeness (Psalms 17:15) - Yalkut Shimoni Psalms #671	ילקוט שמעוני תהלים רמז תרעא אני בצדק אחזה פניך ר' דוסתאי בר ינאי בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם, בשר ודם מביא דורון למלך ספק מקבלו ספק אין מקבלו, ואם תאמר מקבלו, ספק רואה פני המלך, ספק אינו רואה, ואם תאמר רואה פני המלך, ספק עושין לו רצונו, ספק אין עושין לו רצונו – אבל הקב"ה אינו כן, אדם נותן פרוטה לעני, זוכה ומקבל פני שכינה, שנאמר אני בצדק אחזה פניך, אשבעה בהקיץ תמונתך.

